

Μετά βραγχείαν νόστον, ἐτελανε κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἐν Λεμψῶ καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἄνθρωπος.

ΓΙΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Ὁ μακαρίτης ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ὡς σκοπὸν τοῦ βίου αὐτῶν ἔχουσι τὴν ἀρετὴν, καὶ ἐν ἀρετῇ διεβίωσαν καὶ ἐν χριστιανικῇ εὐσεβείᾳ ἐτελεύτησεν. Ὁ μακάριος βίος τοῦ θρησκουμένου ἦτο ἀδιάρρητος ἐξασκησις τοῦ ἀγαθοῦ ἐπὶ πολλὰς δεκάδας ἐτῶν διδάσκας ἐν ταῖς δημοσίαις σχολαῖς Λεμψῶν ἐπεδείξατο ζῆλον πρὸς τὸ ἔργον καὶ ἐπιμέλειαν, διὰ μέγα ἠγαπή. Ὑπὸ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἐξήτην ἐτὶ 76 καὶ τὰ πρῶτα αὐτῶν ἦτο ἀγὼν δειλὸς πρὸς τὰς τότε φοβερὰς τῆς Κύπρου περιστάσεις. Φλεγόμενος ὑπὸ φιλομουσίας, ἀκρατοῦς ὑπερέβαλε πλείστα σκολύματα καὶ πρόριμον ἐαυτὸν κατέστησε τῶν ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι παιδευτηρίων. Ἐν τῇ Νικολιδῇ ἐκπαίδευθαι εὐέλπιδες ἐπανῆλθον εἰς Κύπρον καὶ ἐν αὐτῇ ἐδιδάξαν. Αποθανὼν δὲν ἡδυνήθησαν αὐτῶν οἱ διδάσκαλοι τὸν πόθον τοῦ μαθητοῦ, τὴν ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν τῆς πατρίδος αὐτοῦ, περὶ ἧς ὡς ἐθνικὸς νεανίας ὁ πολὺς προσέβηκεν ἐκτοτε ἐλάλει. Ὡ! ἐκλείπουσιν οὐ μέγα οἱ ἄνθρωποι τῶν χρόνων ἐκείνων, καθ' οὓς ἡ πατρίς ἐπάλασε πρὸς τὴν τυραννίδα καὶ ἡ αὐτὴ τῆς ἐλευθερίας ἐπιφωσκεν ἐπὶ τὰ ἑλληνικὰ.

Εὐγνώμων μαθητὴς γένει δάκρυα ἐπὶ τοῦ τάφου ἀγαπήτοῦ διδάσκαλου ἐπικαλεῖται ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ τὸν θεὸν ἔλεον, ὑπὲρ δὲ τῶν οἰκείων τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΗΛΙΚΙΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΔΗ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ

ΠΡΑΓΜΑΤΕΙΑ ΥΠΟ Γ. ΛΟΥΚΑ
(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου).

Εἰπόντες τὰ ὀλίγα ταῦτα περὶ τῆς ιδιότητος τοῦ προσρισμοῦ καὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ψυχῆς, εἰπόμεν καὶ περὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ. Δυνάμεθα δὲ ν' ἀποφανώμεν ὅτι προϊόντα τῆς ψυχῆς εἰσὶν αὐτὰ τὰ προϊόντα τοῦ νοῦς ἢ τοῦ πνεύματος ἡμῶν. Αἰδοῦν, ὡς εἰπόμεν ἀνωτέρω, ὁ νοῦς ἢ τὸ πνεῦμα ἡμῶν συγκροτεῖται ἐκ τῶν πέντε δυνάμεων τῆς ψυχῆς καὶ ὅτι λέγομεν περὶ νοῦς ἢ πνεύματος τὸ αὐτὸ καὶ περὶ ψυχῆς μετὰ μόνην τὴν διαφοράν, ὅτι ἡ λέξις ψυχὴ εἶναι γενικωτέρα ἐκφράζουσα τὴν ψυχὴν μερίδα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ὡς τὸ σύνολον, ἡ δὲ λέξις νοῦς ἢ πνεῦμα εἶναι εἰδικωτέρα ἐκφράζουσα τὴν κατωτέραν ἐν γένει καὶ λογικωτέραν φάσιν τῆς ψυχῆς. Τοῦ νοῦς λοιπὸν ἢ τοῦ πνεύματος τὰ προϊόντα κατὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου εἰσὶν αἱ ἐπιστήμαι, οἰκονομικαὶ φιλοσοφία, ἡ θεολογία, ἡ ἱατρικὴ, ἡ νομικὴ κλπ., καὶ ἐρευρεθεῖσιν ὑπὸ τῆς ἀνα-

πτύξεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν διαφόρων ἀναγκῶν κατὰ τὰς ποικίλας τροπὰς τοῦ βίου αὐτοῦ. Ἡ εἰδικωτέρα κατὰ τὸν Ἀπίστολον, «ἡ ἀγάπη ἢ χαρὰ, ἡ εἰρήνη, ἡ μακροθυμία, ἡ πίστις ἢ πραότης, καὶ ἡ ἐγκράτεια.» Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὁ πολιτισμὸς τὰ γράμματα καὶ πᾶς ὁ, τι τείνει πρὸς ἀνόψιν, καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ ἀνθρώπου εἰς πλείονα αὐτοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦς, αὐτῆς τῆς ψυχῆς, ἥτις οὐρα εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, τείνει νὰ κατὰστη τὸν ἀνθρώπον εὐδαιμόνα καὶ νὰ κατοικήσῃ αὐτὸν εἰς τὴν αἰώνιον μακαριότητα ἀπέναντι τῆς αἰδίου δόξης τοῦ πλάστου αὐτῆς.

Ταῦτα εἰσχωρήσαμεν καλὸν ἐν συνόψει νὰ προτάξωμεν εἰς τὸ περὶ παιδικῆς ἡλικίας καὶ τῶν λοιπῶν ἡλικιῶν τοῦ ἀνθρώπου θέμα ἡμῶν. Καὶ κατὰ πόσον μὲν ἐπετύχουμεν εἰπεῖν τὰ δέοντα εἰς τὸ ὑψηλότερον τοῦτο θέμα οἱ ἀναγνώτται μετ' ἐπιεικείας θέλουσι κρίνει, ἡμεῖς δὲ θελούμεν αἰσθανθῆναι χαρὰν οὐ μικράν, ἐάν καὶ κατ' ἐλάχιστον προσηγήσασιν ἡμῶν. Ὡς σκοπὸν καὶ μετὰ μεγίστης εὐχαριστήσεως θέλομεν τὴν συμπληρουμένην ὑπὸ τῶν εἰδικωτέρων τὰς ὑπολειπθείσας ἰδέας καὶ τὰ κενὰ τὰ κατὰ τὴν περιγραφὴν ἡμῶν ταύτην, ἥτις δεῖ νὰ κατασκευασθῇ μετὰ πολυχρόνιον μελέτην καὶ λίαν περισσευμένην νὰ γίνηται. Μ' ὅλας ὅμως τὰς περὶ τοῦ θέματος ταύτου ἐλλείψεις ἡμῶν τολμῶμεν νὰ προσθέσωμεν εἰς τὸ λαμπρότατον καὶ ἀνάλογον τοῦτο θέμα ὅτι ἀφοῦ κάπως ἠγνωστήσαμεν τὴν μεγάλην ἀξίαν τῆς ψυχῆς, δείλομεν νὰ περιποιηθῶμεν αὐτὴν νὰ περικοσμήσωμεν αὐτὴν διὰ τῶν θεοτάτων ἀρετῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ νὰ τὴν λαμπρύνωμεν κατὰ τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ζωὴν ἡμῶν, ἵνα λαμπρότερα ποτὲ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Δημιουργοῦ αὐτῆς. Αὕτη εἶναι πρὸ πάντων ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ, ἐκτός τῶν ὅσων ὑπεδείξαμεν καὶ δεῖν νὰ προσέχωμεν αὐτὴν ὡς κόρη, ἐρραλμὸς, ἵνα μὴ τὴν προσβάλωμεν, ἵνα μὴ τὴν μολυνώμεν, ἵνα μὴ ἐλαττώσωμεν τέλος τὴν ἀξίαν αὐτῆς. Ἡ ψυχὴ εἶναι ὁ ἐν τῷ κόσμῳ σκοπὸς τῆς γεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀπολείτουμεν αὐτὴν, ἀπολείτουμεν τὸ πᾶν. Κατὰ τὴν νεανίαν δ' ἡλικίαν ὁ ἀνθρώπος μάλλον δύναται νὰ κερδίσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ νὰ διαθέτῃ αὐτὴν πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἀρετῶν, αἱ ὁποῖαι εἰσὶν κατὰ τὸν βίον προύργια ἐναντίον τῶν μεγάλων περιπεισιῶν καὶ ἀγώνων αὐτοῦ. Ἡ ψυχὴ ἂν καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ βίου διὰ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν προσευχῆς ἐγγίζει πρὸς τὸν Θεὸν προσρισμὸν αὐτῆς, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ φαντάζεται τις καὶ νὰ ἑσυχάζῃ ὅτι διὰ τῆς προσευχῆς μόνως, ὡς τινες δεξάζονται, τάττεται ὁ ἀνθρώπος ἐν χάριτι ζώντων, ἐν σῆματι δικαίων. Ἀνάγκη ἢ ψυχὴ νὰ προικισθῇ διὰ τῆς αἰωνίου κτήσεως τῶν ἀρετῶν καὶ τῶν ἀσπλῶν ἔργων. Ἡ κτῆ-

σις δ' αὕτη προπαρσκευάζεται κατὰ τὴν νεότητά τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁδὸς αὐτῆς προλαίκεται ἀπὸ τῆς ἀνθηρᾶς ἡλικίας καὶ φρονούμεν ὅτι ἀνευ τῶν καλῶν γραμμάτων ἀνευ τῆς διὰ τῶν παικτικῶν ἐπιστημῶν ἀληθοῦς ἀναπτύξεως αὐτοῦ τοῦτο δὲν γίνεταί. Ἀνάγκη πρῶτον νὰ λεπτύνωμεν τὸν νοῦν δι' αὐτῶν καὶ τότε, ὡς ἐπισπώμεν ἐπὶ θά εὐδαιμονίσωμεν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ μελλούσῃ αἰωνίᾳ ζωῇ. Ταῦτα θὰ μᾶς ὁδηγήσωσιν εἰς τὴν αἰώνιον μακαριότητα καὶ ταῦτα θὰ μᾶς κατὰστήσωσιν ἀληθῆς εἰκόνα τοῦ Πλάστου, ἵνα μετὰ ἡάρρους ἐπαυλῶμεν εἰς τὸν Παράδεισον, ἐν ἀπωλέσαμεν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας τοῦ Πρωτοπλάστου. (ἀκολουθεῖ.)

ΝΙΦΑΔΕΣ

Ὁ ἐν τῇ στήλῃ τῶν ἐλλογμένων Νισάδων γενόμενος ἐπιτυχὴς χαρακτηρηστικὸς τοῦ κακεντρέχους ραδιούργου, ἐστὶς μάλιστα καὶ ὑπὲρ τὰ δέον ἤρесе, ἐπὶ ἧς θαλασίμως κακόμοιρόν τι ἀνδράριον, ἐκράγεν εἰς γοεράς κραυγὰς, συνοδευμένας δι' ὕδρων καὶ ἀσυναρτήτων ἐκφράσεων. Ἦτο ἀπὸ πολλοῦ γνωστὸς ὁ ἥρωας μᾶς οὗτος, ὡς περιφανὴς ἠθικολόγος καὶ δικαίως ἐθεωρεῖτο ὑπὸ πάντων ὡς ὁ διάδοχος τοῦ ἀρτίτου μυητῆς ἐκείνου γωλοῦ Ἀναστάση μεθ' οὗ οἱ ἀγνοῦναι τῆς πόλεως εἶχον τὰς στενωτέρους σχέσεις, διὸ οὐδεμίαν ἐκπληξιν παρέσχον οἱ λόγοι, οὓς ἐξεστόμισε καὶ οἵτινες ἠδύναντο νὰ κοσμηθῶν τὰς λαμπρότερας σελίδας τοῦ βίου αὐτοῦ. Ἀλλ' ὅ,τι ὅμως μᾶς ἔκαμε ν' ἀπορήσωμεν εἶναι ὅτι ἐπαγγέλλεται νὰ διδάξῃ τὴν ἡλικίαν! Αὐτοῦ μᾶς εἶπαμε ν' ἀπορήσωμεν!

Περιπλέον ἀποκαλεῖ μετὰ τινος κυνικῆς ἀναιδεΐας τοὺς πρότερον πρὸ αὐτοῦ ἐργαζομένους ἀχαρίστους, οὓς καὶ καυχᾶται μάλιστα, ὅτι ἀρετῶδες ἦσαν. Τότε λοιπὸν διατὶ τοῦ ἐλάττωσαν; Διατὶ δὲ, λέγει, ἐπὶ τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ ἰδιοτέλειαι τοὺς ἐξηγάγασιν νὰ περιφρονήσωσι καὶ ἐγκαταλίπωσιν αὐτόν; Ἦ νομίζει, ὅτι, διότι δὲν ἠθέλησαν νὰ τῷ ἐργάζωνται δωρεάν, εἶναι ἴδιον τιμίου ἀνδρός νὰ καιροφυλακτῇ ἐκαστοτε νὰ γύνη κατ' αὐτῶν τὸ ἑαυτοῦ δηλητήριον, περιϋδρίων καὶ συκοφαντῶναυτοῦ; Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ εἰπώμεν πλείονα περὶ ἀνθρώπου, καθ' οὗ καὶ αὐτὸς ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Δικαστηρίου ἐξεργάσθη κατὰ τινὰ ἀναίρεσιν δικῆς ὅτι εἶναι μοῦρ ἡ ἥρως; Ἦ μήπως κατὰ τῶν ἀχαρίστων τοῦ μόνιζεσθόμισι μέχρι σήμερον τόσας ἐκναύτους ὕδρεις; Ἰδερνέτας πράγματι αὐτοῦ δὲν ὕδρισεν; εὐνοήθηκα καὶ σιδαστὰ πρότωπα, εὐρισκόμενα εἰς ὑψηλότερα παρ' ἡμῖν στρώματα δὲν ἐσυκοφάντησε;

Ἄλλ' «ἀνδρὸς χαρακτηρὶς ἐκ λόγων γινώσκεται» κατὰ τινὰ φιλόσοφον καὶ

οἱ λόγοι, εἰ ἄγχι τοῦδε ἐξήλθον τοῦ στόματός σου, αὐτοὶ καὶ μόνον εἶναι ἱκανοὶ νὰ χαρακτηρίσωσι δεόντως τὸν ἄνδρα!

Θ ρ η ν ω δ ι α

Τι εἶναι τοῦτο τὸ κακὸν πούλθε' ἐπὶ τὴν κεφαλὴν μου ἕνα πουλλὴ πού ἤθελα νὰ ῥωμὸς' ἀπὸ κλοῦδι' μου' ἐπέτασε μακρὰ πᾶ' ὅδ' ἔκτισε τὴν πουλὶά μου' ἔγωγε ἔμενα γὰρ κενὰ μ' αὐτὸ τὸ πέταμά σου' Τόσα πού ἐπροσπάθησα' τὰ δίκτά μου νὰ πιάσω ἀπὸ τὴν λυπὴν τὴν πολλὴν μου φαίνεται θά σκάσω. Ἐγὼ καλὰ τὸ τὰ κλωσθὰ κοντὰ σὲ μὴν φουντά- ναν μ' ἄς ἔχουν τὸ ἀνθρώπου' κείναι πού μου τὸ ζῆλον. —Μὴ κλαῖ; Κουκκουρά τὰ παθεῖς, ἀλλὰ τὰ θέ- λεις πάθῃ τούτ' ἡ ξερὴ σου κίμωπος θὰ νὰ σοῦ πρὶν, πάθῃ.

ΕΔΩ Κ' ΕΚΕΙ

(Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

Ο ΑΜΥΝΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ

Ὁ Κύριος δὲ Μαρβίλ ἀρρηγεῖται πῶς ἠλέτριζε τὰς μηχανίδας τοῦ κλειστοῦ κόσμου αὐτοῦ, ἵνα ἀπαλλάττῃται τῶν ὀχληρῶν καὶ ἀναρρέει περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συμβάντι πᾶν διασκεδαστικόν. «Παραπλησία μέθοδος ἔγραψε, ἐρημύσθη ὑπὸ περιωνύμου φυσικοῦ, διαρκούντος τοῦ ταξιδίου αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον καὶ κατὰ διάφορον τρόπον.

Ὁ Werner von Siemens, ἀγγλὸς μετὰ τινῶν φίλων αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μεγάλης πυραμίδος καὶ ἐπεχείρησε πειράματα ἐπὶ τοῦ αἰμοσφορικοῦ ἡλεκτρισμοῦ.

Αἱ παρατηρήσεις ἐπεδίδοντο ἀπὸ τινος ἰδίᾳ χρόνου, ὅποτε ἡ ἰδέα ἐπῆλθε τοῖς Ἀραβῶν ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι μετῆρχον τὴν μηχανικὴν τέχνην. Ἐκάλεσαν δὲ τότε τοὺς βραδυνόντας σαρῶν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν πυραμίδα. Βλέποντες δὲ ὅτι οἱ ἐξονειδισμοὶ τῶν αὐτῶν ἀποτίλεσται, ἔφερον ἐπεχείρησαν νὰ ἐξώσωσι τὸν Werner von Siemens καὶ τοὺς συντρόφους αὐτοῦ διὰ τῆς βίας. Ἐπρεπε νὰ τεθῶσιν ὑπὸ ἀμυνῶν.

Ἐτοποθετήθη, τότε, λέγει ὁ von Siemens, εἰς τὸ ὑψηλότερον μέρος τοῦ μηχανείου καὶ ἐγένετο τὴν οὐρανῶντα πύλινον μου ἐκ Leyde.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας ἤρξατο νὰ μετὰσπῇ ἐκ τῆς χειρὸς ἵνα δοκιμάσῃ νὰ μετὰσπῇ ἐκ τῆς θέσεως, ἣν ἐξέλεξα κατὰ τὴν κρίσιν ἐκείνην, στιγμὴν, ἐπλησίασα τὸ στέλεχος τοῦ ἀγώνου μου εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς ἐκατοστημίου ἀπὸ τῆς ρινός αὐτοῦ.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκκένωσης τοῦ πυρὸς ὅλου ὑπερέβη πᾶσαν προσδοκίαν.

Τὸ τέκνον τῆς ἐρήμου, οὕτως τὰ νεῦρα ποτὲ δὲν ὑπεβλήθησαν εἰς παραπλησίαν δοκιμὴν πίπτει ὑπὸ τὸν, ὡς κερκυνόβωλον. Εἶτα ὠρῶμενον ἡνέρι ὡσεὶ ὠρῶμενον ὑπὸ ἐλατηρίου καὶ αὐθροῖ ἐγένετο ἀφάντων, ἀκολουθούμεν, ὑπὸ ὅλων τῶν συντρόφων αὐτοῦ.

Δὲν τὸ ἐπανεῖδον ἐκτοτε. Εἶναι ἐνὸς πολὺ χρητίμου νὰ εἶναι τις ἡλεκτρικὸς τῆς.

